

[Udenrigsministeren.]

det rette Arbejde bedst kan gøres, og fordele det med en næsten alvis Overlegenhed og Upartiskhed, saa er dette System naturligvis i og for sig anbefalelsesværdigt; men jeg tror, at vi maa erkende, at selv om vi lægger Politikernes og Statsmændenes og Nationaløkonomernes og de praktiske Erhvervsmænds Visdom sammen i dette Øjeblik, saa er vi langt fra at være naaet dertil.

Der er en vis Tendens til at opfatte Udenrigshandelen som en Art Byttehandel, hvor man skal have og give lige meget, og jeg ved ikke, om det ikke var i Forbindelse dermed, at den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti nævnte forskellige Tal, som angav Danmarks Samhandel med de forskellige Grupper af Stater.

Jeg tror, at hvis det ærede Medlem gaar disse Tal lidt nærmere efter, saa vil han allerede se, hvor vanskeligt det er at anvende en saadan Tendens derpaa. Han vil opdage, at de Tal, han f. Eks. giver for Tyskland, forskyder sig ganske, naar han tager Hensyn til den store Transit af fremmede Varer fra andre Lande, som gaar gennem Tyskland til Danmark, og som man dog ikke paa nogen Maade kan regne for tyske Varer, der indføres hertil.

Det ærede Medlem vil tillige opdage, at hvis han tager et Land som de Forenede Stater — hvortil man kan sige, at vi udfører overmaade lidet, medens vi indfører meget derfra —, at man ikke uden videre kan flytte denne Indførsel over til nogle andre, til hvilke vi udfører mere. Thi Hovedmængden af disse Varer er Foderstoffer, som vi ikke paa nogen Maade kan hente i de Lande, som det her vilde have Interesse at føre dette over til. Eller det er en Vare som Automobile eller Automobildele, der er knyttet til dette, at to store amerikanske Fabrikker her i København har et Par mægtige Samlefabrikker, der bringer Danmark ikke ringe Fortjeneste.

Jeg tror, at alt dette er meget svært at komme ind i. Det er sandt, at alle disse økonomiske Forhold er i Øjeblikket i Støbeskeen; men hvis man virkelig kom over til et saadant Regulerings- eller Kontingentsystem, saa tror jeg rigtignok, at vi maa ogsaa forudse de allerstørste Vanskeligheder baade for Erhvervene i de enkelte Lande og for de Regeringer og de Rigsdage, som maatte komme til at arbejde dermed.

Naar vi nu staar overfor disse Muligheder for Svingninger i engelsk og tysk Toldpolitik og i mange andre Landes Told-

politik, overfor Tanken om Regulering og alt saadant, saa er det forstaaeligt, at der baade i dansk Presse og gennem Danskes Udtalelser i Udlandet og i fremmed Presse og ogsaa her i Tinget fremkommer mange Ideer om, hvordan vi skal tage Stilling til denne forvandlede Verden. Men jeg vil bede ærede Medlemmer fæstne sig ved den Opfattelse, at det skal vi ikke gøre, saaledes at vi er bundne overfor Muligheder, hvis Karakter vi i dette Øjeblik ikke kan overskue. Vi skal ikke afvise den frie saglige Forhandling indbyrdes overfor Mulighederne, som efterhaanden melder sig. Vi skal undgaa at anvende disse Muligheder med partipolitiske Formaal for Øje, og vi skal ikke fremsætte Udtalelser, som maa ske kan komme til at gøre Skade i Stedet for Gavn.

Hvis Situationen virkelig kommer til at foreligge i den ene eller anden Form, saaledes at vi trues langt stærkere end i dette Øjeblik, da kan ærede Medlemmer være sikre paa, at da vil man fra Regeringens Side være rede til en saglig Prøvelse og en fri Forhandling med de forskellige Retninger indenfor Rigsdagen og indenfor Erhvervslivet om, under hvilke Former vi bedst skal imødegaa de nye Vanskeligheder for Danmark. Og jeg kan føje til, at det spirende Samarbejde paa dette Omraade, som er tilrettelagt med Sverige, Norge og Holland og rimeligvis vil komme til at strække sig til Belgien, da forhaabentlig vil komme til at give os en gunstigere Stilling overfor ellers overmægtige Begivenheder, end det enkelte af disse Lande vilde kunne opnaa.

Saa ønsker jeg endnu at tilføje, at den økonomiske Krise, der hærger Verden i Øjeblikket, paa en ejendommelig Maade er spundet ind i en politisk Krise. Politisk staar vi utvivlsomt i Europa i dette Øjeblik mellem de store Stater og de forskellige Magtgrupper ringere end paa noget andet Tidspunkt siden 1924. Tilstanden var betydelig værre under Ruhrbesættelsen i 1923—24, men intet af de senere Tidspunkter har haft en saa lidet glædelig Karakter som det, vi i Øjeblikket staar i.

Den Gang kom der et pludseligt Gennembrud efter den store Forvirring, der raadede indtil Foraaret 1924. Det er muligt, at den nuværende Tilstand kan afløses af tilsvarende Gennembrud; men givet er det, at politisk og økonomisk Forvirring i Øjeblikket spiller sammen paa den ejendommeligste Maade og desværre ikke blot i Europa. I den økonomiske Krise, som foreligger, indgaar